

SB-0305

First Year B. Com. Examination
March / April – 2011
Business Economics
(New Course)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના :

(૧)

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fillup strictly the details of signs on your answer book.	Seat No. :
Name of the Examination :	<input type="text"/>
F. Y. B. Com.	<input type="text"/>
Name of the Subject :	<input type="text"/>
Business Economics (New)	<input type="text"/>
Subject Code No. : <input type="text"/> 0 <input type="text"/> 3 <input type="text"/> 0 <input type="text"/> 5	Section No. (1, 2,.....) : <input type="text"/> Nil
Student's Signature	

(૨) પ્રશ્ન નં. ૧ ફરજિયાત છે.

(૩) પ્રશ્નની જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના પૂરા ગુણ દર્શાવે છે.

૧ નીચેના પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો : ૧૦

- (૧) વૈકલ્પિક ખર્ચ એટલે શું ?
- (૨) અર્થતંત્રની મૂળભૂત આર્થિક સમસ્યાઓ કઈ છે ?
- (૩) ઈજારાના બજારની લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.
- (૪) સરેરાશ આવક અને સીમાંત આવકનો અર્થ સમજાવો.
- (૫) કિંમત ભેદભાવ એટલે શું ? તેના પ્રકારો જણાવો.

૨ (અ) માંગની આવક સાપેક્ષતાના પ્રકારો આકૃતિ સહિત સમજાવો. ૬
(બ) માંગ આગાહીની સારી પદ્ધતિનાં ધોરણોની ચર્ચા કરો. ૬

અથવા

૨ (અ) નવી વસ્તુની માંગની આગાહી કરવા માટેના અભિગમોની ચર્ચા કરો. ૬
(બ) માંગની મૂલ્યસાપેક્ષતાના ખ્યાલની ઉપયોગિતા સમજાવો. ૬

૩ (અ) કદની આંતરિક કરકસરોની ચર્ચા કરો. ૬
(બ) લાંબાગાળાની સરેરાશ ખર્ચની રેખાની લાક્ષણિકતાઓ વર્ણવો. ૬

અથવા

- ૩ (અ) સરેરાશ સ્થિર ખર્ચ, સરેરાશ અસ્થિર ખર્ચ અને સરેરાશ (કુલ) ખર્ચના ખ્યાલો આકૃતિ સહિત સમજાવો. ૬
 (બ) ઉત્પાદન વિધેય એટલે શું ? ઉત્પાદન વિધેયનું સ્વરૂપ સમજાવો. ૬
- ૪ પૂર્ણ હરીફાઈવાળા બજારમાં પેઢીની ટૂંકાગાળાની અને લાંબાગાળાની સમતુલાની સ્થિતિ આકૃતિ સહિત સમજાવો. ૧૨

અથવા

- ૪ (અ) ઈજારાયુક્ત હરીફાઈવાળા બજારની લાક્ષણિકતાઓની ચર્ચા કરો. ૬
 (બ) અલ્પહસ્તક ઈજારાના બજારમાં “કિંમત નેતૃત્વ”નો ખ્યાલ સમજાવો. ૬
- ૫ સમતૂટ વિશ્લેષણ એટલે શું ? ધંધાકીય અર્થશાસ્ત્રમાં સમતૂટ વિશ્લેષણની ઉપયોગિતા અને મર્યાદાઓની ચર્ચા કરો. ૧૨

અથવા

- ૫ (અ) સમતૂટ બિંદુ એટલે શું ? ભૌતિક એકમોના સંદર્ભમાં સમતૂટ બિંદુનું નિર્ધારણ આકૃતિ સહિત સમજાવો. ૮
 (બ) એક પેઢીની માહિતી આ પ્રમાણે છે : ૪
 (૧) પેઢીનું સ્થિર ખર્ચ (વાર્ષિક) = 40,000 રૂ.
 (૨) પેઢીની ઉત્પાદિત વસ્તુની એકમદીઠ વેચાણ કિંમત = 20 રૂ.
 (૩) પેઢીનો એકમદીઠ અસ્થિર ખર્ચ = 12 રૂ.
 તો નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો :
 (૧) આ પેઢીનું સમતૂટ બિંદુ કયું હશે ?
 (૨) જો 2,00,000 રૂ.નો નફો કરવો હોય તો પેઢીએ કેટલું વેચાણ કરવું પડે ?

- ૬ નીચેનામાંથી ગમે તે બે વિશે ટૂંકનોંધ લખો : ૧૨
 (૧) વાસ્તવિક વેતનને અસર કરતાં પરિબળો
 (૨) નવપ્રવર્તન અને નફો - પ્રો. શુમ્પીટરની વિચારણા
 (૩) માંગના જુદા-જુદા પ્રકાર
 (૪) ઉત્પાદન સંભાવ્ય રેખા.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) As per the Instruction No. 1 of Page No. 1.
 (2) Question 1 is **compulsory**.
 (3) Figures to the right indicate full marks of the question.

- 1 Answer the following questions in brief : 10
- (i) What is opportunity cost?
 - (ii) Which are the basic problems of an economy?
 - (iii) Which are the characteristics of monopoly market?
 - (iv) Explain the meaning of Average Revenue and Marginal Revenue.
 - (v) What is price discrimination? State its types.

- 2 (a) Explain the types of income elasticity of demand with the help of diagram. 6
- (b) Discuss the criteria of a good forecasting method of demand. 6

OR

- 2 (a) Discuss the approaches for forecasting demand for a new product. 6
- (b) Explain the importance (usefulness) of the concept of price elasticity of demand. 6
- 3 (a) Discuss the Internal Economies of scale. 6
- (b) Describe the characteristics of long run average cost curve. 6

OR

- 3 (a) Explain average fixed cost, average variable cost and average (total) cost curves with the help of diagrams. 6
- (b) What is production function? Explain the forms of production function. 6
- 4 Explain the equilibrium position of a firm in short run and long run under perfect competitive market. 12

OR

- 4 (a) Discuss the characteristics of the market under monopolistic competition. 6
- (b) Explain the concept of “price leadership” under oligopoly market. 6
- 5 What is Break even analysis? Discuss usefulness and limitation of break even analysis in Business economics. 12

OR

- 5 (a) What is break even point ? How is it determine in terms of physical units? Explain with the help of diagram. 8
- (b) An information of a firm is as below : 4
- (i) Fixed cost (yearly) = Rs. 40,000.00
 - (ii) Selling price per unit = Rs. 20.00
 - (iii) Variable cost per unit = Rs. 12.00
- Answer following questions :
- (a) What will be the break-even point of the firm?
 - (b) If the firm wants to make profit of Rs. 2,00,000 what will be the sale amount?
- 6 Write short notes on any **two** from the following : 12
- (i) Factors affecting real wages
 - (ii) Innovation and profit - Theory by Prof. Schumpeter
 - (iii) Various types of demand
 - (iv) Production possibility curve.
-